

HET BOODSCHAPPENLIJSTJE VAN WOUTER BOS

Met een gebroederlijke druk op de knop werden twee confettikanonnen afgevuurd. Het feestelijke startschot van het nationale investeringsfonds Invest-NL halverwege januari liet er geen misverstand over verstaan. Hier werd het Nederlandse vlaggenschip van de duurzame vooruitgang te water gelaten. De grondtrekken van het aan Invest-NL ten grondslag liggende plan zijn overzichtelijk samengevat door de persdienst van de Rijksoverheid: 'Invest-NL gaat als private onderneming, onder leiding van Wouter Bos, ondernemingen financieren die Nederland duurzamer en innovatiever maken. Met een aandelenkapitaal van 1,7 miljard euro ligt de focus van Invest-NL bij de start op de energietransitie en op innovatieve snelgroeïende bedrijven (scale-ups).' Dat spreekt tot de verbeelding. Een stevig startkapitaal, een financieel geveerde en

politiek doorgewinterde topman en een nadrukkelijk groene en vooruitstrevende doelstelling. Met de hete adem van de Urgenda-uitspraak van eind 2019 nog voelbaar, lijken twee confettikanonnen zelfs een betrekkelijk mager onthaal.

Dat er een uitdaging ligt voor een investeringsfonds als Invest-NL is zonneklaar. Het is een breed gedeelde overtuiging dat de energietransitie ook van overheidswege bevorderd moet worden en vooralsnog niet volledig op de markt kan bogen. Dit is dan ook het gat waarin Invest-NL wil springen. 'We pretenderen niet dat we het beter weten dan de markt, wel dat we meer

krassen mogen oplopen,' zo liet Bos in de krant optekenen. Met deze instelling mag verwacht worden dat de vraagzijde van de markt staat te trappelen. Eindelijk komen geldstromen beschikbaar om de gewenste veranderingen door te zetten en daarbij groter te denken dan voorheen. Het is niettemin voor het succes van het fonds van groot belang dat deze vraagzijde de opstartfase niet volledig domineert. Dat

er in Nederland vraag is naar aanvullende groene financiering is helder. Omdat het echter gaat om de investering van een op de staatskas gestutte geldsom, mag niet vergeten worden dat deze financieringsfaciliteit niet is bedoeld als vrij toegankelijke grabbelton. Invest-NL heeft zijn eigen doelstelling. Doelmatigheid moet dan ook vooral in de opstartfase in het oog worden gehouden.

Precies op dit laatste punt kan ik mij voorstellen dat Wouter Bos druk doende is een boodschappenlijstje te maken. Wat is er nodig om de doelstelling van Invest-NL te realiseren? Ik heb het dan niet over het startkapitaal, de mensen en de nodige naamsbekendheid. Die basisvoorwaarden zijn vervuld. Het is in deze fase vooral van belang dat duidelijkheid ontstaat over de te varen koers en dat er waarborgen zijn om deze koers te volgen. Het geval wil nu dat met name deze twee punten nog wat losse eindjes kennen. In de eerste plaats de koers. De bedoeling is dat Invest-NL als 'revolverend fonds' zijn eigen broek ophoudt en dus rendement maakt. Een vast richtpunt is echter nog niet in zicht. Nergens is bepaald wat de rendementsdoelstelling van Invest-NL zal zijn. Dat hoort natuurlijk – gezien de aanstaande eerste investeringsbeslissingen – anders. Dan de waarborgen. De Algemene Rekenkamer heeft erop gewezen dat vergelijkbare fondsen in het verleden gestruikeld zijn over gebrekig georganiseerde verantwoording en toezicht. Met andere woorden: *governance is key*. Nu kent Invest-NL welgeteld één commissaris. Wil echter de (deels te bepalen) koers gevolgd worden, dan is op korte termijn een steviger toezichtorgaan geen overbodige luxe.

De start van Invest-NL is een goede zaak. Wouter Bos heeft echter nog een onafgewerkt boodschappenlijstje. Het is in het belang van Invest-NL en van de energietransitie dat daar op korte termijn verandering in komt.

Hugo Reumkens is advocaat en partner bij Van Doorne NV. Hij schrijft deze column op persoonlijke titel.

